

PÔDA TVORÍ PODSTATU KRAJINY

Marianna Cabalová, Prograssletter

Počas príchodu do Vrábľech nám udrel do očí jeden výrazný a pre vrábľechanov veľmi príznačný fakt. Na úpäti pozemku každého z domov sa tiahne či už väčší alebo menší vinohrad. „U nás je to tradícia. I keď vinič netvorí hlavnú zložku našej podnikovej výroby, tradícia v jeho pestovaní je zakotvená v rodokmeni snád' každého vrábľechana. A patrí m k nim i ja,“ rozpráva Peter Štefunko z poľnohospodárskeho podniku Triticum vo Vrábľoch.

Vaša spoločnosť Triticum má jednu vlastnosť, ktorá nie je pri poľnohospodárskych podnikoch tak celkom bežná a to, že je rodinná. Povieť nám o vašom podniku viac?

Správne, sme rodinný podnik zaoberajúci sa poľnohospodárskou prvovýrobou. Fungujeme už od roku 1993 v zložení môj otec, môj brat, ja a niekoľko zamestnancov. Spolu nás je 27. Napriek tomu, že môj otec bude mať onedlho 80 rokov, je v podniku ešte stále aktívny, ale vychovávame si už novú nástupnícku generáciu, ktorá po nás, päťdesiatnikoch nastúpi. Môj syn i synovec zastávajú v podniku pozície, ktoré vyštudovali a zjavne ich aj veľmi bavia. V súčasnosti sa to nestáva veľmi často, ale môžem už teraz tvrdiť, že riadenie podniku bude komu odovzdať, pričom sa nebudem musieť báť o jeho budúcnosť.

Čo sa týka dispozícií, momentálne pestujeme plodiny na 2 400 hektároch ornej pôdy. Hlavnú zložku tvorí klasická potravinárska pšenica ale i tvrdá pšenica. Máme väčšiu výmeru kukurice, dosť veľké zastúpenie repky ozimnej a jačmeňa. Ozimný i jarný jačmeň tvoria sladovnícke odrody, ktoré sa dobre zobchodujú. V slnečnici máme takmer 80 % zastúpenie osív od Syngenty, ktoré odoberáme už vyše 20 rokov a každý rok si poviem, že je to správna voľba.

Nakoľko máme vo Vrábľoch predajňu s obilím a kýmnyimi zmesami, na našich výmerách pestujeme v menších množstvách i sóju, hrach, ovos či proso.

Toto široké spektrum plodín držíme najmä vďaka spomenutej predajni. Inak by to význam nemalo.

Ako sa však rozhlídam okolo, vidím, že ani vás neobišla vrábľechá tradícia uchovaná vo vinárstve.

Vinica je našou pýchou. V roku 2013 sme vysadili vinohrad a minulý rok sme mali panenskú úrodu. Priamo tu na pozemku máme vysadených 5 bielych odrôd – Pálava, Devín, vrábľechá klasiku – Rizling Vlašský, Sauvignon a skúšame i nemecký Hibernal, rezistentnú odrodu, ktorej stačia tak 2-3 postreky. Hlavne vo finálnej fáze, ku koncu vegetácie hrozna, používame na vinič postrek proti problémovým hnilobám. Je to dvojzložkový fungicídny prípravok Switch od firmy Syngenta a používame ho už od čias, keď som ešte obrábala svoje súkromné vinice.

Červené odrody Dunaj a Nitria, veľmi populárne slovenské šľachtence od Doroty Pospíšilovej, pestujeme taktiež už niekoľko rokov. Celkovo máme

2,2 hektára viníc s približne dvanástimi odrodami, čo nám produkuje 15 000 fliaš vína. Pestovanie viacerých odrôd nám dovoľuje robiť pestrejšie ochutnávky vín. Tieto sú u nás veľmi populárne, preto by sme počet druhov vín nechceli do budúcnosti znižovať, avšak ani zvyšovať, nakoľko mi je sympatickejšie, ak sa naše víno stane skôr vyhľadávaným tovarom ako tovarom, pod ktorým sa budú prehábať police v supermarketoch.

Vrávi sa, že keď sa darí vínu, je to suchý rok. Darilo sa uplynulý rok i vášmu vínu?

Toto sme naozaj pocítili. Vinič je nádherný ukazovateľ sucha – priaznivého počasia pre hrozno, nepriaznivého pre kukuricu. Hrozno sme mali absolútne zdravé, nebola napadnutá jediná bobulka a podarilo sa nám vyrobiť vyvážené, harmonické vína. Ročník 2015 je skvelý.

Naopak, kukurica nám v uplynulom roku dopadla ako najhoršia plodina. Po ostatných rokoch sme dokázali vypestovať 10 až 12 ton, ale tento rok sme to ledva dotiahli na 4,1 tony. So Syngentou pracujeme od začiatku a viem, že vyvíja osivá plastické, odolnejšie a vyšľachtené priamo na znášanlivosť

**BUDÚCNOSŤ
PODNIKU SA
NEBOJÍM, MÁME
KOMU JEHO
RIADENIE
ODOVZDAŤ.**

Peter Štefunko nám umožnil nahliadnuť na klenoty vinnej pivnice

extrémov počasia. Ale treba povedať, že ak je nedostatok vody, je to obrovský problém i pre tie najodolnejšie osivá.

Takže v globále máte za sebou aký rok?

Počas roka mávame dve žatvy. Prvá časť žatvy nám vyšla tak dobre, až sa mi to nepozdávalo. 8 ton pšenice, 6,5 ton jačmeňa, ozimného jačmeňa 8 ton. Musím povedať, že odkedy robím v poľnohospodárstve, nepamätám si, že by sme za mesiac máj dostali 85 mm zrážok, ako tomu bolo v roku 2015. Tomuto môžeme vďačiť za prvú časť našej úrody.

Jesenná časť žatvy – slnečnice, sója a kukurica – nám naopak dopadli naozaj zle. Teraz sa potvrdilo, že byť prezieravým a opatrným sa oplatí, pretože sme museli žiť z prvej časti žatvy, keďže nám tá druhá vyprodukovala stratu. Každý rok nás niečo prekvapí, pozitívne i negatívne, treba sa však pripraviť na to, že nevyrovnanosť počasia bude pre nás čoraz ťažším orieškom.

Má slovenské poľnohospodárstvo perspektívu do budúcnosti?

Poľnohospodárstvo je perspektívne pre tých, ktorí tomu rozumejú. Ale všetko je vrtkavé, môže sa objaviť množstvo neočakávaných problémov. My vychádzame z vlastných dlhoročných skúseností a snažíme sa využívať aj moderné technológie a trendy.

Ak chceme zveľaďovať a budovať poľnohospodárstvo k lepšiemu, mali by sme začať od ochrany poľnohospodárskej pôdy. Chrániť ju, aby nebola nezmyselným spôsobom zaberaná a aby neskončila v zahraničných rukách. My tu napríklad máme „susedov“ z Anglicka, z Dánska, ktorých firmy sú síce slovenské, ale vlastníkom zaručene nie je Slovákom.

Budem spokojný, ak naše slovenské poľnohospodárstvo aj v budúcnosti bude vyrábať kvalitné a zdravé poľnohospodárske výrobky, ktoré budú vyhladávané a predávané na Slovensku aj v zahraničí a časť z nich bude dopestovaná práve v našej firme.

PÔDU
MUSÍME
CHRÁNIŤ,
ABY NEBOLA
NEZMYSELNE
ZABERANÁ.

